

Anàlisi del suïcidi a presó i Guies de prevenció

Avaluació de política pública

4 d'octubre de 2024

Programa

- 9.30 h:** Inauguració: **Ramon Espadaler Parcerisas**, conseller de Justícia i Qualitat Democràtica, **Josep Tristany Claret**, director del Pla director de Salut Mental i Addiccions del Departament de Salut i **Encarna Bodelón González**, directora del CEJFE
- 9.45 h:** Presentació de la recerca *ANAIS: Anàlisi d'Incidents de Suïcidis*, a càrrec de dues de les seves autores: **Tura Benítez Comas**, psicòloga a l'Institut d'Assistència Sanitària (IAS), i **Judit Pons Baños**, infermera especialista en salut mental i professora de la Universitat de Vic
- 10:20 h:** Debat i preguntes
- 10.35 h:** Taula rodona. Moderador: **Jordi Sererols Serra**, tècnic de salut de la Subdirecció General de Programes de Rehabilitació i Sanitat i coordinador del Programa *Benestar*
- 10:40h** Què és el *Programa Benestar*? **Cristina Bonet Mas**, psicòloga del CP Mas d'Enric
- 10:50h** Presentació de les *Guies de Prevenció del Suïcidi*. **Saiko Allende Leal**, tècnica de l'Observatori de prevenció del suïcidi del Departament de Salut, i **Eva Valcárcel Muntané**, gerent del CP Quatre Camins
- 11:00 h:** Ús de les guies: difusió i aplicació. **Cecilia Borràs Murcia**, psicòloga i presidenta de "Després del Suïcidi-Associació de Supervivents" (DSAS), **Marcos Domingo Pardo**, tècnic especialista en serveis penitenciaris al CP Brians 2, i una **persona privada de llibertat**.
- 11:30 h** Debat i preguntes
- 12:00 h** Finalització de la jornada: **Sr. José María Montero Gómez**, director general d'Affers Penitenciaris.

Moderador: **Manel Capdevila Capdevila**, cap de l'Àrea d'Investigació i Formació en Execució Penal del CEJFE

Presentació

La OMS (Organització Mundial de la Salut) refereix 700.000 morts a l'any en tot el món per suïcidis. La taxa per països és molt diferent i va dels 2 casos per cada 100.000 habitants, als 80. Europa es situa en la mitjana dels 12 casos per cada 100.000 habitants i Espanya una mica inferior, al voltant dels 9 casos. Traduït en nombres absoluts això significa que l'any 2022 a Espanya es van produir 4.227 morts per suïcidi, més del doble que els accidents de trànsit d'aquell any, 1.815 (INE, 2023). Els homes tripliquen a les dones: 3.126 homes front a les 1.101 dones.

Si portem aquesta xifra a presons, es multiplica per 6 en el cas de les persones condemnades i per 7,5 en persones preventives. Totes aquestes dades ens fan reflexionar respecte la conveniència de practicar unes polítiques proactives i reparadores del que resulta una autèntica pandèmia.

Catalunya des de que va assumir les competències plenes en matèria de control penitenciari ha anat fent polítiques més o menys reeixides per reduir el fenomen.

El que presentem a continuació és un pla d'intervenció planificat i executat de manera interdisciplinària, i mecanismes de control d'avaluació i qualitat que la Secretaria de Serveis Penitenciaris Rehabilitació i Atenció a la Víctima ha posat en marxa els darrers anys per revertir al màxim les conseqüències d'aquesta pandèmia, alhora que oferir un nivell estandarditzat de benestar social adient a les persones que custodia privades de llibertat comparables als millors estàndards europeus.

Presentarem un anàlisi detallat de les 54 morts per suïcidi viscudes als centres penitenciaris catalans els darrers 6 anys (2018-2023) amb l'objectiu de trobar patrons i pautes de prevenció futures per disminuir la mortalitat per suïcidi i millorar els processos de prevenció i supervivència.

A continuació exposarem les guies de prevenció de suïcidi que hem creat per assolir-ho i que actualment s'estan implementant en tots els centres penitenciaris, tant en formació de professionals que les expliquen com a usuaris als que s'orienta.

Destinataris

Professionals del Departament de Justícia i Qualitat Democràtica, especialment professionals de tractament i d'interior de centres penitenciaris i de medi obert, altres professionals d'altres departaments, institucions o entitats que treballen en el camp de la reinserció i rehabilitació, i també qualsevol altra persona interessada.

Inscripcions i retransmissió

[Inscripció web](#). Data límit d'inscripció: 2 d'octubre de 2024 o fins que s'exhaureixin les places.

Es pot seguir la jornada de forma presencial o en línia.

Codi: 40/03/01/2024 → Modalitat presencial

40/30/01/2024 → Modalitat en línia

Si el sistema us permet fer la inscripció, estareu automàticament admesos en l'opció escollida.

Modalitat en línia: retransmissió a través del ZOOM. El dia abans de la jornada enviarem a les persones inscrites en la modalitat en línia l'enllaç per poder seguir-la en directe.

L'assistència és gratuïta. Posteriorment, es lliurarà certificat d'assistència.

Les recerques publicades pel CEJFE estan disponibles a: <http://cejfe.gencat.cat/ca/recerca/catalog>